

Po Bazilikos skliautais

2012 m. rugsėjo mėn. Nr. 8 (10)

Krekenavos Švč. M. Marijos Ėmimo į dangų, Upytės Šv. Karolio Boromejaus ir
Vadaktėlių Šv. Jono Nepomuko parapijų leidinys

Vadaktėliai ir Vaižgantas

A. Markevičienė

- „Atėjau į šią žemę nešti ugnies ir ko gi daugiau trokštu, jei ne tai, kad ji liepsnotų!“ (Šv. Lukas)

Šie prasmingi žodžiai, kuriuos parinko buvęs Vadaktėlių parapijos klebonas Jonas Jurgaitis yra epigrafas nedidelėje knygelėje, išleistoje Juozo Tumo – Vaižganto (1869-1933), gyvenimui Vadaktėliuose įamžinti. Prieš 110 metų (1902 m. gegužės 29 d.) beveik 33 metų energingasis šviesuolis Juozas Tumas buvo atkeltas į nuošalią Vadaktėlių bažnyčią klebonauti ir išbuvo iki 1905 m. gruodžio 7 d. O rugsėjo 20-toji – Vaižganto gimimo diena. Todėl paminėkime (nors trumpai), kokius pėdsakus išpaudė šis garbus žmogus Vadaktėliuose bei Ustronėje.

Vadaktėliuose prabėgo labai kūrybingi, naudingi visai Lietuvai Juozo Tumo veiklos metai. Užrašyti vadaktėliečių prisiminimai labai šilti ir ryškūs:

„Tumas buvo smagus, gražus, dainingas. Gražius pamokslus sakydavo, liepė negirtuokliauti, knygas skaityti, mokyti.“ (O. Stankūnienė)

„Atvažiuavęs pasakė prakalbą: „Pas mane durys bus visuomet atidarytos kiekvienam žmogui.“ Po prakalbos tuojau užtraukė giesmę lietuviški.“ (P. Vidugirytė)

„Klebonijėlė maža, medinė, šiaudais dengta. Visas gerumas – tai didokas pievų plotas. Todėl J. Tumas Vadaktėliuose laikė parą gerų arklių, su kuriais tekdavo daug ir gana toli įvairiais reikalais važinėti.“ (kun. J. Jurgaitis)

Iš motinos paveldėtas gyvas ir judrus temperamentas neleido klebonui ramiai gyventi. Jis ir toliau Vilniuje padėjo leisti „Tėvynės sargą“ – mėnesinį laikraštį, draugavo su knygnešiais, rizikavo slėpdamas draudžiamas lietuviškas knygas, parašė pirmąsias savo knygas. Ustronėje, pamėgtame svirne buvo sukurti „Aukštaičių vaizdeliai“ ir pasirinktas Vaižganto slapyvardis. Šiandien šio unikalaus svirno antrame aukšte yra muziejus, o jame saugomas autentiškas rašytojo krėslas, atgabentas iš Naujamiesčio. Jį išsaugojo ir muziejui padovanojo klebonas Jonas Jurgaitis.

Vadaktėliuose klebonas J. Tumas sulaukė ir spaudos grąžinimo. Įkvėpimo valandėlėmis daug vaikščiodavo Nevėžio pakrantėmis, grožėjosi jos vingiais, stačiais krantais. „Rašydavo stačiomis, atsirėmęs medžio.“ (E. Žukienė). „Rašo ir nebrauko.

Kai pavargsta, prasiblaivyti nueidavo pas Akelaičius.“ (P. Vidugirytė)

Vadaktėliečiai mena, kad J. Tumas neapsieidavo be politikavimo. „Gana rankas laižyti ponams. Kiekvienas gali savo kąsnį turėti. [...] Žmonijoj turi būti visi lygūs. Negalima taip žmonių kamuoti.“ – tokias aštrias mintis, pasakytas per pamokslus, prisiminė P. Šiūras.

1905 metais kunigas J. Tumas Vadaktėliuose įkūrė pirmąją „Lietuvių Krikščionių Demokratų Sąjungos kuopą“. Jis „ruošdavo susirinkimus, sudarė labdaringas draugijas neturtingiems šelpti.“ (P. Vidugirytė)

Taigi, Vadaktėlių bažnyčia, Ustronė, Nevėžis mena buvusio klebono, labai impulsyvaus, galingo intelekto, kūrybingo, kaip dabar pasakytume, charizmatiško žmogaus, gyvenimą. Nubrauktos dulkės nuo praeities metų tebūnie pagarbos ženklas Juozui Tumui – Vaižgantui, kuriam rugsėjis atskaičiuoja 143 metus...

Mielieji,

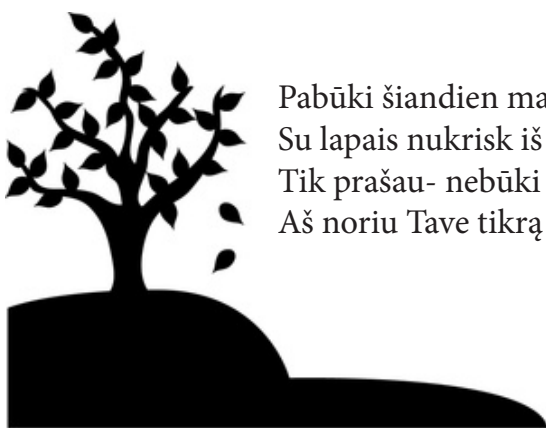
Šiais metais teko pirmą kartą pabuvoti Šventoje Žemėje, taigi buvo proga aplankyti ir pamatyti Gienezere to ežerą arba kitaip vadinamą Galilėjos jūrą. Dar ir dabar jaučiu tą ramybę ir gaivų vėjelį, kuris padvelkė tik priartėjus prie Kafarnaumo. Po tokios patirties nesunku įsivaizduoti šios dienos evangelijoje pristatomą kasdienybę. Minios veržiasi prie Jėzaus, einančio link ežero, kurio krante, po naktinės žvejybos žvejai plauna ir taiso tinklus. Jėzus gerai suprantantis akustikos dėsnius, pasinaudojo natūralia įgarsinimo sistema ir įsilipęs į Simono Petro valtį bei atsiiręs šiek tiek nuo kranto, kalba susirinkusiai miniai. Prieš kelis metus dalyvavau Kupiškio parapijos vaikų stovykloje Sudeikiuose, kur išbandėme šį kalbėjimo metodą. Buvau įsodintas į valtį ir iš jos kalbėjau vaikams besiklausantiems ant kranto. Išbandytas kalbėjimo su minia būdas, tačiau kaip žinome ne tik nuo gero įgarsinimo ar akustikos priklauso ką, kas ir kiek išgirsta. Simonas Petras vairuodamas valtį, kurioje sėdėjo miniai kalbantis Jėzus, neišvengiamai turėjo girdėti, ką Jis sakė. Jėzui paliepus irtis į gilumą ir išmesti tinklus valksmui, Petras jau žino ir pripažįsta, kad jo valtyje sėdi neeilinis mokytojas, tačiau jis dar nežino, kad tai ne šiaip išmintingas mokytojas, bet ir stebuklus darantis Viešpats. Pirmasis Petro atsakas Jėzui nebuvo tikėjimas, o pagarba: „Mokytojau, mes kiaurą naktį vargę nieko nesugavome, bet dėl tavo žodžio užmesiu tinklus.“ Tačiau ir šis atsargus žingsnelis vedantis link pasitikėjimo Jėzumi, nelieka nepastebėtas ar neįvertintas. Jie užgriebė didelę daugybę žuvų, kad net tinklai pradėjo trūkinėti ir pripildytos valtys kone skendo. Ir čia įvyksta tikrasis stebuklas. Simono Petro ir Jo bendrų Zebediejaus sūnų Jokūbo ir Jono naktinės bergždžios pastangos prisigaudyti žuvies sulaukia nepatirtos iki tol sėkmės tik susitikus su Jėzumi ir pasitikėjus jo žodžiu. Didžiausias stebuklas šioje istorijoje ne nuo žuvies gausumo trūkinėjantys tinklai, bet Petro ir jo bendrų atpažinimas, kad jų valtyje sėdėjo ne šiaip mokytojas, bet pats Viešpats Dievas. Simonas Petras puola Jėzui į kojas sakydamas: „Pasitrauk nuo manęs Viešpatie, nes aš nusidėjęs“. Pats didžiausias ir svarbiausias stebuklas, kuris gali ir privalo įvykti kiekvieno iš mūsų gyvenime, tai atpažinimas ir patyrimas, kad Jėzus nori įžengti ir į mūsų kasdienybės pastangas būti sėkmingais ir laimingais. Tikras susitikimas su Jėzumi, net jeigu tokio susitikimo pradžia smalsumas, domėjimasis ar pagarba, netikėtai gali atvesti mus į susitikimą su Jėzumi kaip Viešpačiu ir Dievu. Po tokio susitikimo keičiasi žmogaus gyvenimo kiekybė ir kokybė, o dažnai ir gyvenimo kryptis, atrandamas ir atsakoma į tikrąjį pašaukimą sekti Viešpačiu Jėzumi Kristumi, kuris yra kelias, tiesa ir gyvenimas. Nenuostabu, kad Simonas Petras, Jokūbas ir Jonas, po tokio susitikimo su Jėzumi, drąsiai palieka iki šiol turėtą didžiausią savo gyvenimo saugumo garantą valtį ir tinklus, bei ką tik sugautą stebuklingą laimikį. Atpažinus ir patikėjus, kad Jėzus yra Dievas, nelieka nieko kito kaip tik pasitikėti ir sekti paskui jį. Šios dienos evangelijos tekstas tegu padeda mums prisipažinti, kaip dažnai kokios bergždžios yra mūsų pastangos vien savo jėgomis, protu, talentais, pinigais, sveikata pasiekti tikrąjį gyvenimo prasmę ir laimę. Evangelija kviečia savo bejėgiškumą įveikti susitikimu su Jėzumi ir įtikėjimu, kad Jis yra vienintelis mūsų gyvenimo laimės ir prasmės šaltinis bei garantas. Linkiu ir meldžiu visiems mums susitikimo su Jėzumi stebuklo, kurio pasekoje sutrūkinėtų mūsų baimių tinklai ir skęstų betikslis gyvenimo valtytis.

Praėjus lygiai metams nuo mano paskyrimo į Krekenavos parapiją, galiu tik pasidžiaugti ir padėkoti Dievui ir Marijai už man skirtą tarnystę, radusią atgarsį Jūsų širdyse.

Stebuklingoji Krekenavos Dievo Motina – Malonių Versme – padėk mums susitikti Tavąjį sūnų.

*maldoje ir darbuose su dėkingumu,
kun. dr. Gediminas Jankūnas
Klebonas/ректорius*

Būk mano rudeniui

Pabūki šiandien mano rudeniui,
Su lapais nukrask iš dangaus.
Tik prašau- nebūki iliuzija
Aš noriu Tave tikrą pajaust.

Aš nutyliu savo meilę Tau.
Ant popieriaus dėstau mintis.
Kaip Rudenio lapas šokantis sau,
Taip ir tu- nepriklausomas vis.

Pabūki ir šiandien, ir ryt, ir poryt,
Suprasi, kur tavo namai.
Melsiuos už mus, tikėsiu šventai
Ir Ruduo nesibaigs per vėlai....

Samanta Konovalovaitė

„Malonių Versmė“

G. Kaspariūnas ir Marijos Legionas

Praėjusių metų kovo 25 d. mūsų parapijoje vyko Marijos legionierių pasiaukojimo Dievo Motinai aktas, vadinamas Acies. Iš visų kampelių susirinko legionieriai atnaujinti savo ištikimybės Legiono Karalienei Marijai ir gauti iš jos jėgų ir palaiminimą dar vieneriems prieš blogį kovos metams. Tokia iškilminga šventė vyksta kasmet. Mus, parapijiečius, nustebino atvykusių maldininkų gausumas, maldingumas, nuoširdumas, bendravimas su Švč. Mergele Marija. Virptelėjo širdys, ko mes, krekenaviečiai laukiame, kodėl pas mus legionierių prezidiumo nėra? Vyskupijos Marijos Legiono Dvasios Vadas mūsų klebonas, tapome Bazilika, o šios organizacijos neturi?! Nuo tos dienos, klebono Gedimino ir Curia legiono vadovybės paskatinti, keletas parapijiečių pradėjo rinktis legiono maldoms ir galvoti apie prezidiumo sudarymą.

Ir štai praėjo pusmetis. Švč. Mergelės Marijos gimimo dieną, gimė ir Krekenavos Švč. M. Marijos Ėmimo į dangų bazilikos Marijos Legiono prezidiumas „Malonių Versmė“. Dalyvaudami Šv. Mišiose, po nuostabaus ta proga pasakyto, Legiono Dvasios Vado pamokslu, laukėme tos minutės, kada reiks tarti Legionieriaus Pažado žodžius. Laukėme ir kartu baiminomės ar pajėgsime būti legionieriais, ar sugebėsime vieningai su Galingiausia Mergele Marija kovoti su netikėjimu, su tomis blogybėmis, kurios padarė įtaką katalikų sieloms ir jie tūno tamsybėse, atšalę, nesugebėdami atsiversti, pamiršę ką jiems skiepijo seneliai ir tėvai. Marijos Legiono tikslas – atnešti Dievą ir sugrąžinti tikėjimą kiekvienai sielai. Skaitant Marijos Legiono atmintinę, radome mintį, kad žmonės, kurie atmeta Dievą, kurie išduoda Dievą, darys blogą kiekvienam tiek žodžiais, tiek darbais. Todėl būtina visomis išgalėmis kovoti už nenorinčias atsiversti, lankyti bažnyčią – Dievo namus, prisipažinti, kad prarado tikėjimą Dievu, abejojančias, stokojančias drąsos, sielas.

Pirmieji šiam darbui pasiryžo Aldonos, Emilija, Onos, Gema, Gediminas, Vincas, Bronislava, Veronika, Marytė ir dar apie dvylika maldos pagalbininkų. Pasirodo, jų būta ir anksčiau, bet nebuvo sudaryto Prezidiumo. Švč. M. Marijos Gimimo Dieną, Aldona J., Aldona Ž., Emilija J ir Gediminas K. Davėme iškilmingą Legionieriaus Pažadą, gavome Marijos Legiono Dvasios Vado kunigo Gedimino Jankūno Palaiminimą.

Nuoširdžiai dėkojame Dvasios Vadui, Curia vadovybei ir visiems, pritariantiems mūsų pasiryžimui su Marijos Dvasia ir rūpestingumu tarnauti kiekvienam žmogui. Kviečiame visus atvykti į mūsų Prezidiumo maldas kiekvieną pirmadienį 17 val., kurios vyksta parapijos salėje. Laukiame visų.

Žolinės atlaidai padėjo sumažinti skolą

2012 metų rugpjūčio mėnesio Krekenavos ir Upytės parapijų pajamos

Rinkliavos	Krekenavos, Lt	Upytės, Lt
Snieginės atlaidų rinkliava (08-05)	338,00	323,00
Sekmadienio rinkliava (08-12)	396,00	134,00
Žolinės atlaidų aštuondienio rinkliava	29913,65	-
Sekmadienio rinkliava (08-26)	346,00	192,00

Nepaisant didelės Žolinės atlaidų rinkliavos, parapijos finansinė padėtis nėra labai džiuginanti ir labai gera, kadangi metų bėgyje, dėl atliekamų darbų bazilikoje, altarijoje, klebonijoje ir tvarkant aplinką yra susidarę nemažai finansinių įsipareigojimų. Šiai dienai, parapijos skola yra 86853 Lt.

Auklėjimo reikšmė

Vincas Steponavičius

Prisimenu draugo pasakojimą: „Buvo pavasaris, pilnas žydinčių klevų kvapo, grožio, sodų baltumo, paukščių čiulbesio, dirbančiųjų laukuose kalbų, juoko, dainų, plintančios žalumos. Ir tas pavasario žalias potvynis užtvindė žemę, gal ir mano, vaiko jausmus. Rytą, nubusdamas iš miego, išgirdau motinos ir seserų, veriančių siūlus į vytiš, dainuojamos dainos žodžius: „Diena rūsti, diena sugraudinta, Kada Lietuva buvo panaikinta.“

Galvoju, ką reiškia dainos žodžiai. Visą suprantu, tik nežinau, kas ta Lietuva. Sėduosi ir klausiu mamą. Ji ateina, atsisėda prie manęs ant lovos, glosto galvą ir sako: „Lietuva – tai aš, mes visi, kurie lietuviškai šnekame. Lietuva – tai mūsų namas, atšlainis, žydintys beržai, grūšia už lango, sodelis, raistas, upelis, ežeras, laukai, takelis per pievą, vieškelis, kapinėlės, padūmavę miškai, miestelio bažnyčios varpų skambėjimas. Lietuva – gražiausia žemės šalis, kurią ginė Vytautas, Kęstutis. Daug lietuvių kovose žuvo, kad Lietuva būtų laisva, jos niekas neskriaustų ir joje būtų gera gyventi. Žmonės gyvenantys Lietuvoje, yra lietuviai. Jie geri, darbštūs, myli ją. Ir tu mylėk Lietuvą, jos žmones, būk geras, klausyk mamos, netingėk, būk visą laiką doras, nes esi lietuvis. Jei lietuviai bus negerai, nevieningi, juos nugalės, išnaikins. Mylėk savo tėvus, brolius, seseris, visus žmones, užaugęs padėk vargstantiems. Jei taip nedarysi, nebūsi lietuvis. Būsi geras – būsi lietuvis. Mylėsi Dievą, ir Dievas tau padės. Lietuviu būti garbė...“ Taip tą pavasario rytą man kalbėjo mama. Nutariau – būsiu geras, kad mama manęs nebartų, kad jai būtų gera. Visą gyvenimą stengiausi būti lietuvis, doras, darbštus, mylėti Dievą, tėvus, žmones, savo kraštą. Ne visada man pavykdavo tokiu būti, bet jei pavykdavo, džiaugiausi.“

Tą draugo pasakojimą džiaugiausi prisiminęs, geriau suvokiau poeto J. Marcinkevičiaus žodžius:

„Įdėkit motinos vaikams
Tėvynės meilę kuo didžiausią
Ir ji paliks visiems laikams
Kaip sielų sąjunga karščiausia.
Ir bus vaikai jums artimi
Jausmais, protu ir širdimi.“

Taip turėtų sakyti kaip sako tėvai, ir mokytojai mokykloje mokiniams. Manau, mes visi vaikystėje panašiai buvome supažindinti su Lietuva ir augome su žodžiu mintyse, širdyse „Lietuva“, tikėdami, jei būsime geri, darbštūs, tikintys, draugiški, bus tokia ir Lietuva. Ji padės mums, mes jai ir nebus dienos rūščios ir sugraudintos. Juk Lietuva – tai mes, o mes – ji.

Aš nesakau, kad visi išaugome dori, bet stengėmės tokiais būti, juk esame lietuviai ir tikintys, blogi negalime būti. Manau, kad be tų motinų pamokymų, supažindinimo su Dievu ir Lietuva,

būtume blogesni. Motinos aiškino, kad lietuviai, tik būdami dori galės išlikti. Amoralumas mus pražudytų, priešas sunaikintų. Gal dėl to okupacijos metais mums leido girtuokliauti, vogti, amoraliai gyventi, kad kaip tauta išnyktume. Tik blogai, kad šiandien to nesuprantame ir gyvename lyg okupacinį gyvenimą. Priešams tai patinka. Matyt, žmogaus dorumas ateina per tikėjimą, Tėvynės meilę, kuriuos geriausiai moka įdiegti motinos, bažnyčia, mokykla. Nepaliko jos mums daug materialinių turtų, o paliko dvasinių: tikėjimą, meilę ir pagarbą tėvams, namams, kaimui, tėvynei, Dievui, užuojautą skriaudžiamam, daug dainų, audimo, mezgimo raštų, darbštumą, išmokė įvairių darbų, sujungė su žeme, tėviške. Ką patys turėjo, tą ir mums davė. Mokė ir taip: „Vaikeliai, verčiau pavalgymui tegu 2-3 bulvių trūksta, negu viena būtų per daug: bus sveikiau ir taupiau. Ne kiaulės esame.“ Ar šiandien daug tėvų moko vaikus taupumo, jei šiukšlių dėžėse visko rasi? Pažino tėvai paukščius, augalus ir mus su jais supažindino. Mokėjo daug dainų, pasakų ir mus to mokė. Mokė ir darbų. Atsimeni tėvų patarimus, net pabarimus ir būna lengviau, žinai, ką daryti, kaip gyventi. Šiandien tėvai daugiau rūpinasi materialiniais, o ne dvasiniais turtais, todėl jų mažiau turime. Tėvai dainavo be svaigalų, apsieidavo be jų per šventes, net vestuves, krikštynas, bet be dainos negalėjo būti nei dienos. Šiandien apsieinama be dainų, o be svaigalų kai kas negali gyventi nei dienos. Tai iš kur gali būti doras gyvenimas?

Prisimenu teta iš Amerikos mamai rašė: „Niekur, sesute, nėra tokios gardžios duonos, tokių žalių gėlėtų pievų, mėlyno dangaus, nuostabių pavasarių, žydinčių sodų gražumo kaip Lietuvoje. Niekur gražiau neošia miškai, nečiulba paukščiai, nečiurlena upeliai, nedainuoja žmonės po darbo dienos kaip Lietuvoje. Ir ežerai Lietuvoje gražiau tviska, žvaigždės mirga, mėnuo gražiau pasidarbuoja žiemą laukus, o saulė šviesiau ir šilčiau šviečia...“

Ar šiandien daug kas taip parašytų? Tai jos motinos įdiegtos meilės Tėvynei pasekmė. Žmonės vargo, bet savo tėvynę, jos kalbą mylėjo. Į užjūrį plaukė su ašarom ne gardesnės ir lengvesnės duonos ieškoti, o vargo genami, bet Tėvynę, jos kalbą, papročius ir varguose mylėjo, neatsižadėjo, ginė. O šiandien? Motinos mums rodė ramos deimantiukas, takažolės žiedelio grožį, šarmotų medžių puošnumą ir liepę, kas gyva, neskriausti, mylėti. Ir mes klausėme tėvų, jų pamokymus dėjome į širdis. Tas mokymas visus mus vienijo, jungė, supratome vieni kitus ir padėjome vieni kitiems. Šiandien sako, kad nėra kas dabar jungia tėvus ir vaikus: skirtingi darbai, požiūris. Nejaugi nėra?! O Tėvynės meilė, tikėjimas, dora, gėris, grožis... Tik reikia, kad motinos, bažnyčia, mokykla, žiniasklaida juos įdiegtų vaikams ir jie tėvams bus artimi jausmais, protu ir širdimi. Neatsižadės...

Pokalbiai apie liturgiją su kun. Gediminu Jankūnu (I)

2008-02-19 klebonui kun. dr. Gediminui Jankūnui dirbant Zarasų rajono Vajasiškio ir Antalieptės parapijose, Loreta G. Musanja jį kalbino apie liturgiją. Manome, kad bus naudinga ir mūsų parapijiečiams sužinoti daugiau apie liturgiją.

Pirmojoje pokalbių ciklo dalyje – apie tikinčiųjų dalyvavimą šv. Mišių liturgijoje.

Kai aukojate šv. Mišias, kokią matote bendruomenę, prieš kurią stovite kaip kunigas?

Matau bendruomenę skirtingą amžiumi, lytimi, patirtimi, ir ne tik bendražmogiška patirtimi, bet ir dvasine patirtimi. Aš matau daugybę skirtybių, kurias prie altoriaus turiu sujungti į vieną, į Kristaus Kūną, kas yra Jo Bažnyčia. Mano pirminė pareiga, stovint prieš altorių ir žvelgiant į bendruomenę, – siekti vienybės. O vienija mus altorius, - altorius yra Kristus, o mes, aplinkui jį susirinę – galva ir visi Jo Kūno nariai. Ar bendruomenė visada save taip mato ir ar supranta šitą mano pareigą, tarnystę sujungti visus į vieną? Gal ne visada. Mes pereiname iš laikotarpio, kai tikinčiojo gyvenime sovietmečiu buvo asmeninis ryšys su Dievu, asmeninis pamaldumas. Mes su juo ateiname į bažnyčią, susitinkame su Dievu – aš ir Jis, kažkas aplinkui vyksta, bet tegu vyksta, pabūnu ir einu namo. Tai vis dar jaučiama – yra žmonės, kurie ateina į bažnyčią pabūti su Dievu vieni, bet ne kaip bendruomenė. Gal tai laikui bėgant keisis, nežinau, ką galima padaryti, kad taip nebūtų, bet tikiu, jog tikintieji ilgainiui apsipras su esančiais šalia, ir pasijus ta vienybę ir bendrystę. Panašiai kaip, pavyzdžiui, šalimais gyvena atsikraustę kaimynai, tarsi nepažįstami, bet šalia gyvendami vieni su kitais turi pradėti skaitytis ir negali visiškai ignoruoti, nebent yra atsivėrę 3 metrų aukščio tvora. Bet jeigu tvoros neturi, tai bendrystė atsiranda per laiką, per patirtį. Aš matau, kad Vajasiškio parapijoje tai pamažu vyksta.

Ko labiausiai pasigendate per šv. Mišias?

Noro arba sugebėjimo garbinti. Aš nesu tikras, kad žmonės, susirinę į bažnyčią žino, ko jie susirinko. Jie susirinko atlikti pačią svarbiausią savo, kaip žmogaus, kaip Dievo kūrinio, pareigą garbinti Kūrėją. Ir jeigu mes sakome, kad paukštelis garbina Kūrėją savo giesme, medis - savo žaliavimu, o gėlė – savo žiedu, tai žmogus – savo gyvenimu garbina Kūrėją, ir čia, bažnyčioje, yra ypatingas laikas, kurį skiriame Dievui pagarbinti. Žiūrėdamas į žmones, ne visada matau, kad jie turi tą supratimą ir jaučia pareigą garbinti.

Jeigu, Jūsų manymu, žmonės nesupranta, ko susirinko, gal dėl to, kad per mažai supranta liturgiją, simbolių, ženklų prasmę?

Tas tiesa. Aš dėl to ir neskubu jų kaltinti, tik apibūdinau padėtį. Suprantu, kad čia nearti dirvonai, ir reikės nemažai mūsų, kunigų, ir katechetų darbo, kad atsirastų sąmoningumas. O kas tą aiškina bažnyčioje? Vyksta šv. Kalėdos - vienokios apeigos, – gražu! Vyksta šv. Velykos, procesijos visokios – nagi gražu! Bet kas, kodėl ir kaip? Kai buvau vaikas, mane vesdavo Velyknaktį į bažnyčią. Apeigos vyksta 2-3 valandas. Viena, aš nematau per žmones, kas ten vyksta prie altoriaus, niekas nieko neaiškina, tai aš perskaitydavau maldaknygę nuo pradžios iki pabaigos, kad iš nuobodulio nenumirčiau, nes nežinojau, ką daryti: na, tikriausiai reikia bažnyčioje melstis, kadangi nematau ir nesijaučiu dalimi to, kas vyksta prie altoriaus, tai susikūriau savo garbinimą ir savo

maldą. Pasakiau sau: skaitysiu maldaknygę nuo pradžios iki pabaigos. Kažką panašaus galima rasti ir mūsų bendruomenėje, ir tarp suaugusių žmonių. Nesuvokdami, kas vyksta, jie negali jaustis to vyksmo dalimi, jie nežino, kaip ir kur liturgijos metu dalyvauti, kokios jų pareigos kaip bendruomenės, ir tada tarsi kunigas - sau, o susirinę žmonės – sau. Atbūna tą valandą, kunigas padaro, ką jis turi padaryti. Jis tarsi žino, jis profesionalas, ir jeigu jis daro, tai tarsi gerai daro, ir mums tai irgi gerai turėtų būti, bet kas konkrečiai, ir kur konkrečiai tas gėris, neaišku.

Tad kas gi yra toji liturgija?

Liturgija būtent ir yra viešas garbinimas. Graikų kalboje tai reiškia „viešas darbas“. Mes šį žodį vartojame viešai atliekamo akto prasme. Liturgija ir yra tas susirinkimas bei garbinimas pirmiausia ne asmeniškai, bet viešai ir bendruomeniškai – aš ir sau, ir pasauliui, kuriame gyvenu, ir aplinkai, kuri mane supa, pripažįstu ir išpažįstu, kad esu kūrinys ir turiu Kūrėją, kurį privalau garbinti.

Šių laikų žmogus, kuriam jau ne vieną šimtmetį kalama į galva, kad jis yra pasaulio valdovas ir visatos užkariautojas, o dabar jau beveik ir gyvybės „kūrėjas“, ar jis moka garbinti Dievą?

O taip, būtent! Negali garbinti nenusižeminęs, neužleisdamas vietos centre kažkam kitam. Mes patys dažniausiai sėdime tuosesostuose ir niekaip nesuprantame, kodėl ir kam mes čia dabar turėtume paklusti. Be to, dar yra politinis aspektas: mes atgavome nepriklausomybę, prieš tai priklausėme nuo kažko kito, o dabar yra galimybė būti laisviems ir pasireikšti tokiems, kokie esame. Tik tai kartu su ta galimybe mums nepaliekama laiko pažinti, kas iš tiesų esame, ką turime atskleisti apie save. Tai didybės manija ir kvaila manija, nes pripažinkime, kad nesame nei tokie protingi, nei išmintingi, nei tokie galingi. Mes labai riboti, - daug dalykų nuo mūsų yra pridengta baimėmis, kompleksais ir nenoru matyti, ir tada gali ką nori įsivaizduoti, kad karalius ne nuogas, kai iš tikrųjų visi vaikštom nuogi.

Iš to kyla ir tai, kad mažiau dėmesio teikiame ritualui, jis mums atrodo dirbtinis, kartais net juokingas, visiška atgyvena. Ir ne tik mažai dėmesio jam skiriame, bet pasaulietiniame gyvenime dažnu atveju jau apsieiname be jo. Ką ritualas reiškia žmogaus gyvenime?

Atmesdami ritualą, netenkame atskaitos taškų, prarandame koordinatas kaip žmonės, nebežinome, kaip įsipaišome į tai, ką vadiname Kūrinija. Ritualas mums padeda suvokti, kad ir laikas, ir erdvė turi ribas, kurias turime gerbti, su kuriomis turime skaitytis. Kad mes patys turime ribas, kurias turime gerbti ir su kuriomis turime skaitytis, kadangi pats Kūrėjas mus sukurdamas tas ribas nustatė. Ritualas mus su mūsų ribotumu mus gražiai įkomponuoja į tą Kūrinijos mechanizmą. Jeigu paneigiam šitas ribas, koordinatės taškus, tada labai sunku nebūti pasaulio centru, ką dabar matome vykstant - kiekvienas

žmogus dabar tai vadina laisve, demokratija, o aš tai vadinu visišku sutrikimu ir nebesorientavimu nei laike, nei erdvėje, nei savo gyvenime, nei dvasiniame gyvenime.

Liturgijoje, man rodos, mes, tikintieji, kaip reikiant neįvertiname ir ženklų, judesių. Kai kuriose bažnyčiose atsiliepiama labai vangiai, jei išvis atsiliepiama. Viena vertus, polinkis viską paprastinti yra dėl mūsų racionalizmo, pragmatizmo (ai, kam to reikia), kita vertus – yra tas „aš juk viską vidujai išgyvenu“. Atmetame tai, ko nepažįstame, ko neišmanome. O ir mūsų kūnai ir dvasios yra aptingę, – mums sunku pastovėti (nekalbu apie tuos, kuriems sunku dėl sveikatos), nebesudedame rankų maldai. O juk maldai rankas sudėjęs žmogus nuo seno žinomas kaip maldos žmogaus įvaizdis.

Pavyzdžiui, galvos nulenkimas, priimant palaiminimą, reiškia priėmimą ir nusižeminimą, priimame ir dovaną, ir misiją. O rankų sudėjimas juk reiškia atsidavimą kito valiai. Ir dabar šventimų metu, kai kunigas pažada vyskupui klusnumą, jis sudeda savo rankas į vyskupo rankas. Kai sudedame rankas maldai, sudedame jas į Dievo rankas. Tai reiškia, kad aš atsiduoodu Kito valiai, ir tas Kitas nustato, kas iš tiesų mano gyvenime yra gėris ir prasmė. Šiuo atveju ne žmogus, o pats Dievas nustato. Jeigu to judesio nėra ir galvojama, kad „aš viską vidujai išgyvenu“, tai čia pasireiškia platoniškas dualizmas „kūnas-dvasia“ ir visokie skirtumai, tarsi mes nesam susiję – kūnas gali būti sau, o dvasia – sau, ir jie nesąveikauja. Tai netiesa. Išikūnijimas, kurį iškilmingai švenčiame per šv. Kalėdas, būtent ir yra ta šventė, kurios metu Dievas mums primena, kad Jis tapo žmogumi, kad Žodis tapo Kūnu ir kad Žodis ir Kūnas tapo taip viena, kad net mirtis nebegali to panaikinti.

O pasakymas „čia tik forma, formalizmas, svarbiausia, ką žmogus širdy jauti, kaip tu tą matai“, – tęsiasi nuo Immanuelio Kanto laikų ir iki šiol niekaip negalime išsivaduoti iš subjektyvizmo, bet kokios formos neigimo, kadangi ji tarsi nieko nereiškia. Aš sutinku, jog mūsų

bažnyčiose galima rasti ir nemalonaus, nepatrauklaus formalizmo, atliekamo dėl to, kad reikia, ir ten pasigendi širdies. Išlaikyti balansą tarp širdies ir formos, tarp raidės ir dvasios reikėjo visais laikais. Iki Vatikano II Susirinkimo tikrai labai daug buvo raidės: štai reikia būtent šitaip laikyti pirštus ir tokiu atstumu. Aš tikriausiai iki Vatikano II Susirinkimo nebūčiau mokėjęs būti kunigu, nes buvo tiek daug taisyklių taisyklėlių, reglamentų reglamentėlių. Gal iš to ir pagarba kunigui, jo paslaptinumui atėjo, kad daug manierų, judesių buvo reglamentuota iš anksto. Šiandien kunigas gali būti kūnas ir kraujas, pats savimi netgi toje pačioje liturgijoje, bet paisydamas nustatytų normų. Bet kad jų paisytum, turi jas žinoti ir visų pirma gerbti. Tai subjektyvizmas, individualizmas, kurį dabar išgyvename: kaip aš jaučiuosi arba nesijaučiu, kad čia reikėtų eiti, judėti ir daryti, tai kuo greičiau viską padarykite ir grįžkite į normalų gyvenimą, nes...

Čia prisiliečiame prie labai svarbaus dalyko – liturgija yra ritualas, kuris nėra normalus, įprastas mūsų gyvenime. Liturgijos metu atliekame viešą garbinimą, kuris savo išore mažai ką turi bendro su mūsų įpatogumus orientuota kasdienybe. Ir mes nenorime būti tame rituale, norime būti su savo kaliošais, su savo įprastais batais ar šlepetėmis, nes mums taip paprasčiau ir patogiau. Kadangi, jeigu jau šventiškai apsirengi, pasipuošei, tai reikia tarsi ir pačiam būti šiek tiek kitokiam. Tad, man atrodo, tas tingumas, vangumas kyla iš nesupratimo ir nežinojimo, kas vyksta, o kartu pas mus šiandien nebėra kasdienybės ir šventės – tarp jų nebėra didelio skirtumo. Pas mus nebėra gyvenimo ir nebėra ritualo, pas mus daug dalykų, netgi paprasčiausių, kaip gimtadieniai, jubiliejai, sveikinimai, šventės prarado apeigų pobūdį. Nusiunčiau SMS, ir viskas tuo pasibaigė. Tai turėtų būti nekasdieniška ir neįprasta, nes ritualai ir apeigos yra tas Kairos, nuolatinio virsmo arba tapsmo laikas, tas kitoks laikas, kuriame atsiduriame ir kuriame esame kviečiami būti kitokie. Ir kaip tik šitas laikas yra tas laikas, kuriame mes būname arba galime būti perkeičiami.

Kalbino Loreta G. Musanja

Pėdos

Iš laikraštuko „Saulėgrąža“

Kartą žmogus susapnavo keistą sapną. Sapne jie ėjo su Viešpačiu jūros pakrante. Vandens paviršius vos raibuliavo. Tyliai šnarėdamos mažos bangelės ritosi į krantą. Pakėlęs galvą, dangaus žydrynėje, tarsi milžiniškame ekrane jis matė praslenkančius savo gyvenimo vaizdus. Sulig kiekvienu vaizdu baltame smėlyje atsispausdavo dvi pėdų eilės: vienos pėdos buvo jo, kitos – Viešpaties. Kai praplaukė paskutinis gyvenimo epizodas, žmogus atsigręžė pažiūrėti į smėlyje paliktus pėdsakus. Jis pastebėjo, kad kartais gyvenimo kelyje matyti tik viena pėdsakų eilė. Jis taip pat atkreipė dėmesį, kad tai kažkodėl sutapo su pačiais niūriausiais ir sunkiausiais jo gyvenimo momentais.

Žmogus nustebo ir paklausė Viešpaties:

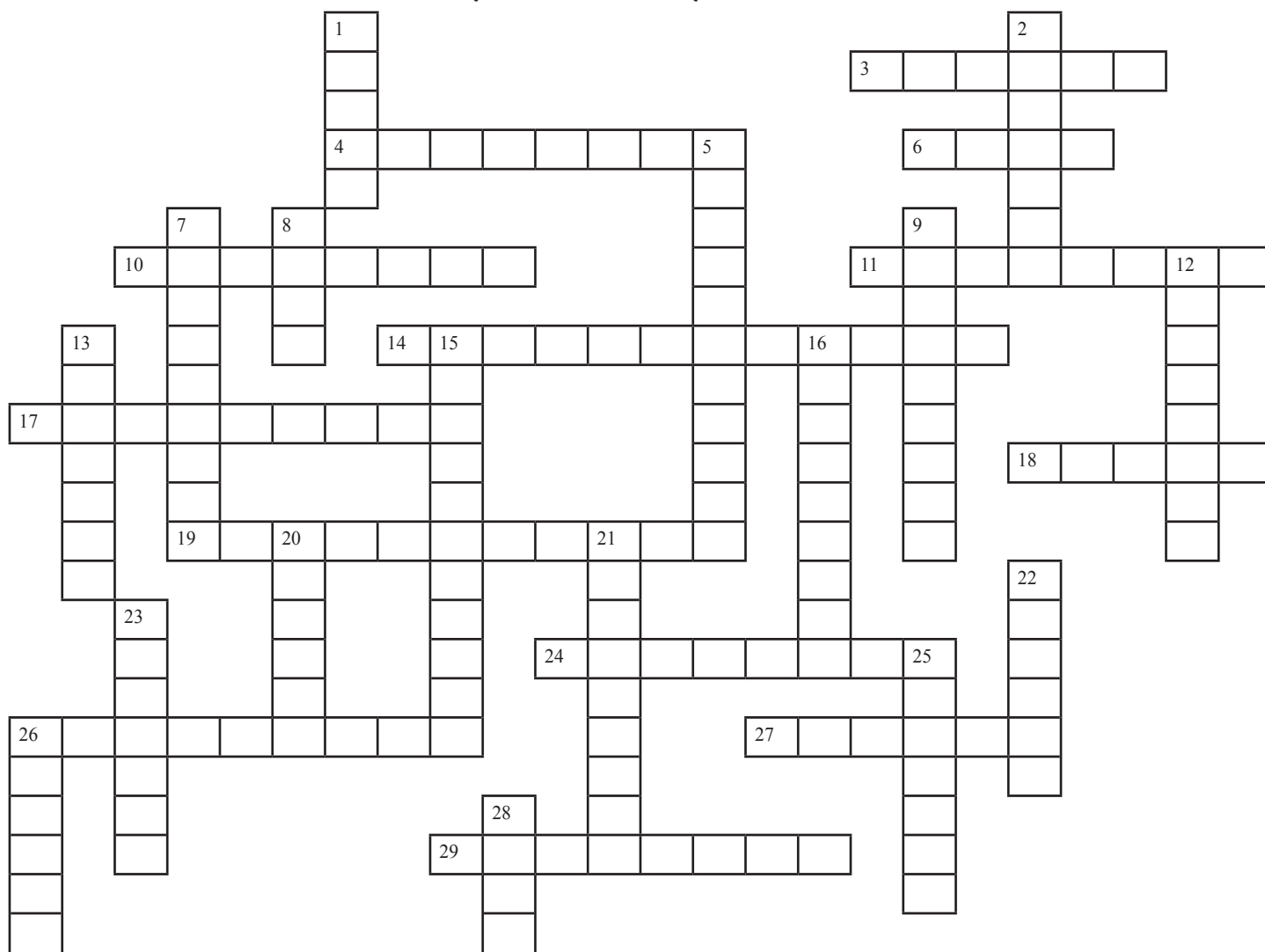
-Dieve, tu sakei, kad, kai aš nuspręsiu sekti paskui tave, tu niekada nepaliksi manęs vieno gyvenimo kelyje. Tačiau sunkiausiais gyvenimo momentais smėlyje aš matau įmintą tik vieną pėdsakų eilę. Nesuprantu, kodėl tu palikdavai mane, kai buvai labiausiai reikalingas?

Dievas atsakė:

-Mano mylimas, brangus vaike, aš myliu tave ir niekuomet tavęs neesu palikęs. Kai būdavo tavo išbandymų ir kančios metas, tu matai tik vieną pėdų eilę smėlyje todėl, kad tada aš nešdavau tave ant rankų.

Kryžiažodis „Tikybės asas“

Vertikaliai

1. Nenuginčijama Dievo tiesa, kuri nereikalauja įrodymų.
2. Šventųjų knygų rinkinys.
5. Diena, kurią Jėzus prisikėlė iš mirusiųjų.
7. Popiežiaus valstybė.
8. Sutrumpinimas lotyniškai – Jėzus Kristus Žydų karalius.
9. Kunigų įžadas nevesti.
12. Šventoji Žemė.
13. Dievas Tėvas, Dievas Sūnus, Dievas Šventoji Dvasia.
15. Bažnytinė bausmė atskirianti iš tikinčiųjų tarpo.
16. Augalas iš kurio buvo padarytas Jėzaus vainikas.
20. Ievos ir Adomo sūnus, kuris nužudė savo brolių.
21. Religinis mokslas siekiantis susisteminti ir mokslinai pagrįsti
22. Mažytė popiežiaus kepuraitė.
23. Vaisius sugundęs Ievą.

25. Žmogus padėjęs nešti kryžių Jėzui Kristui.
26. Pagrindinis Jėzaus Kristaus mokinys.
28. Valgis kritęs iš dangaus dykumoje žydų tautai.

Horizontaliai

3. Dievo Sūnaus Motina.
4. Šv. Velykų simbolis.
6. Jėzaus kapas.
10. Dievo namai.
11. Vietovė, kurioje gyveno Marija, Lozorius ir Morta.
14. Savaitės diena, kurią mirė Jėzus Kristus.
17. Dešimt Dievo įsakymų vienu žodžiu.
18. Kraujo simbolis Šv. Mišių metu.
19. Ženklas Dievo malonei gauti.
24. Stalas ant kurio aukojamos Šv. Mišios.
26. Iškilminga Šv. Velykų eisena.
27. Pirmasis sukurtas žmogus.
29. Šventosios Dvasios simbolis.

Sveikiname su gimtadieniu Gyvojo Rožinio kalbėtojas: Stanislavą, Stefaniją, Oną K., Eleną, Mortą, Eugeniją, Aldoną Ž. Daug laimės, sveikatos, ilgų ir prasmingų gyvenimo metų su Švč. M. Marijos ir Dievo palaima.

2012 metų rugpjūčio mėnesį susituokusieji:*Marius Venslovas**Ir**Erika Rutkauskaitė**Egidijus Duobaitis**Ir**Ieva Puriuškytė**Aurimas Vasiliauskas**Ir**Lina Antanaitytė**Ernestas Pimpė**Ir**Dovilė Daugvilaitė***Sveikiname!**

Klebonijos raštinėje darbo dienomis galima įsigyti bazilikos suvenyrų ir dievocionalijų, o sekmadieniais ir švenčių metu bazilikos gale.

2012 metų rugpjūčio mėnesį**pakrikštytieji:****Krekenavos parapijoje:***Una – Marija**Marčiukaitytė**Armandas – Jonas Baltuška**Arnoldas Baltuška**Dominykas Skrebė**Skaiva – Barbora**Lukoševičiūtė**Kotryna Končiūtė***Upytės parapijoje:***Kostas Grikštas**Evita – Aurėja Galiauskaitė***Lydėkime Jus maldose.****2012 metų rugpjūtį iškeliavusieji į****Amžinybę:****Krekenavos parapijoje:**

Vanda Juškienė, 81 m.

Julija Juškienė, 69 m.

Prisiminkime Jus maldose.**Pamaldų laikas:****Krekenavos Šv. M. Marijos Ėmimo į dangų bazilikoje:**

Sekmadieniais ir atlydų dienomis: 10:00, 12:00

Šiokiadieniais: 18:00

Upytės Šv. Karolio Boromėjaus bažnyčioje:

Sekmadieniais: 10:00

Vadaktėlių Šv. Jono Nepomuko bažnyčioje:

I, III mėn. sekmadienį: 14:00

Rodų koplyčioje:

Paskutinį mėn. sekmadienį: 14:00

Žibartonių koplyčioje:

II mėn. sekmadienį: 14:00

Krekenavos ligoninėje:

Paskutinį mėn. penktadienį: 17:00

Trumpa parapijų informacija:

Klebonas kun. dr. Gediminas Jankūnas

Altaristas kan. Petras Budriūnas

Klebonijos raštinė - Bažnyčios g. 18, Krekenava, Panevėžio raj.

Tel. +370 620 20989; (45) 59 32 58

el.paštas: krekenavosbazilika@gmail.com

sąsk. nr. LT457300010002378753

įm. kodas 191260418

Darbo valandomis klebonijoje Jus pasitiks referentė Eglė.**Caritas** - Akvelina Pogužinskienė, tel. (45) 593 282**Gyvojo Rožinio būrelis** - Gema Plėštytė, tel. (45) 593 226**Religinių spaudinių, žvakių ir kt. dievocionalijų įsigijimui kreiptis** - Irena Teresė Kvedienė, tel. +370 615 89171**Už procesijų organizavimą** atsakinga sesuo Loreta, tel. +370 640 56551**Krekenavos vargonininkė** - Virginija Kavaliauskienė, tel. +370 612 02315**Krekenavos zakristijonas** - Gediminas Kaspariūnas, tel. +370 688 91390**Marijos Legionas** - Aldona Juozapaitienė, tel. +370 616 05378**Upytės zakristijonas** - Juozas Jakubonis, tel. (45) 555 537**Upytės Gyvojo Rožinio būrelis ir Caritas** - Janina Bagdanskienė (45) 555 639**Upytės vargonininkė** - Pranutė Adomaitienė, tel. (45) 570 616

Laikraštėlių leidžia redakcinė kolegija už parapijiečių aukas. Paremti leidinį galite mesdami aukas į tam skirtą dėžutę bazilikos gale, arba perduodami klebonui. Praėjusį mėnesį suaukota 678,25 Lt., išleista - 460,00 Lt. Kitą numerį numatoma išleisti iki spalio 14 d.

Laikraštėlio el. pašto adresas: bazilikoslaikrasciui@gmail.com

Dėkojame už Jūsų paramą!